

18. august 2017

UKA 2017/63

Inatsisartut Suleriaasianni § 35 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalagaaffinngornissamut kissaatip, kiisalu Kalaallit Nunaata Savalimmiuniit Danmarkimillu Naalagaaffeqatigiinnerata qanoq iliorluni pitsaasumik oqimaaqatigiinissaasa qularnaarnissaat pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit)

Nunatta naalagaaffinngornissaa assigiinngitsorpassuarnik isumaqarfigineqarpoq. Ilaat massakkorluinnaq naalagaaffinngorusupput, allat aningaasarsiornikkut, inuttut ilinniarsimassutsikkullu tunngaviit iluarseqqaarusuppaat naalagaaffinngortinnata aammalu allat kissaatigineruaat Naalagaaffeqatigiinneq ingerlaannassasoq. Qularinngilara aamma allarluinnarmik Naalagaaffeqatigiinnermut isumaqartoqassasoq.

Demokraatiniit qulanngilagut, qulanngisaannarsimallutalu; kissaatigarput Kalaallit Nunaat politikikkut namminersulivissasoq, siunissami anguneqarnissaa qularinngilluinnarparput. Taamaattumik pingaaruteqarpoq ilinniarsimassutsikkut aningaasarsiornikkullu isumannaatumik toqqammaveqarnissatta qularnaaqqaarnissaa, maassakkut innuttaasunik kiffartuussinerup tungiunerullu qaffasissusaat qularnaarumallugu. Tamatuma saniatigut aamma isumaqarpugut, inunnik isumaginninnerup iluani unaminartorpassuit apparteqqaarneqartariaqartut, nunani avannarlerni allanisulli qaffasissuseqalersillugit.

Naalagaaffinngornissamut kissaatip kiisalu Kalaallit Nunaata Savalimmiunik Danmarkimillu Naalagaaffeqateqarneranut tunngatillugu oqimaaqatigiissuseq eqqortoq nunatut nassaareqqaartariaqarparput. Peqatigiikkaanni suleqatigiinnissamut kusanartumik tunniussisoqartariaqarpoq isumagalugulu peqatigiinnerup sutigut tamatigut kusanartumik pissarsiviginissaa. Demokraatiniit tassunga tunngatillugu isumaqarpugut pingaaruteqartoq ammasumik unneqqarissumillu kiisalu pitsaasumik Savalimmiut Danmarkilu suleqatigisariaqarigut tamanut pitsaanerpaaq anguniarlugu. Nuannaarutigisariaqarparput nuannaarutigalugulu Kalaallit Nunaata nunanut inissisimanera pissutaalluni danskit ministerii Washington DC-mut ajornannginnerusumik alakkarsinnaatitaanerat. Paarlattuanik nuannaarutigissavarput, inuusuttut ilinniartut Danmarkimi ilinniartinnut akeqanngitsumik atuinissaminut periarfissaqartitaanerat. Apeqqutaavoq oqimaaqatigiissumik naapiffissaqarnissaq akuusut tamaasa misigisimatillugit suleqatigiinneq tamat pissarsiffigisaraat.

Naalagaaffinngorniarnitsinni killiffippit massakkorpiaq tassaavoq tunngaviusumik inatsissamut isumalioqatigiisitaliornikuugatta, naatsorsuutigissavarput naalagaaffinngorusunnerpaat utaqqisariaqassammassuk isumalioqatigiisitit suliaata inernissaa pilersaarusiortoqartinnagu avissaavinnissamut. Taamaakkaluortoq Demokraatiniit Inatsisartuni partiit kiisalu Naalakkersuisut qinnuigissavagut naalagaaffinngornissaq pillugu una apeqqut isummerfigeqqullugu:

-Aningaasarsiornikkut, inuttut ilinniartitaanikkullu inissisimaneq qanoq isikkoqartariaqarpa isumaqalissagussi Kalaallit Nunaat politikkikkut namminersulivinnissaminut piareertoq?

Qujanartumik imaappoq nunatsinni nammineq aalajangersinnaallutigu qaqugu naalagaaffinngorusunnerluta. Tamanna Københavnnimi aalajangerneqarnaviangilaq. Inuiaqatigiit kalaallit aalajangissavaat qaqugu namminersulerusunnersugut. Inuiaqatigiit kalaallit aalajangissavaat naalagaaffinngussanersugut aammalu qaqugu tamanna pissanersoq. Tamatuma eqqaamanissaa pingaaruteqarpoq.

Allatut oqaatigalugu periarfissaqarpugut naalagaaffinngussalluta nammineerluta isumaqalerutta piareerluta. Inuttaasulli tamatumunnga aalajangiinngikkallartillugit eqqaamassavarput sulii Naalagaaffimmiikkatta uangullu Demokraatiniit isumarput naapertorlugu tamatuma ajunnginnerpaamik iluaqutissarsiviginissaa sulissutigisariaqarparput.

Eqqaamassavarput inuiaqatigiinni suliassaqaratta annertuunik arlalinnik taakkulu eqqarsaatigalugit Naalagaaffeqatigiinneq sapinngisamik annerpaamik iluaqutissarsiviginiartariaqarparput.

Siullermik nuannaarutigisariaqarparput ilinniartortagut Danmarkimi akeqanngitsumik ilinniarsinnaatitaammata. Kalaallit Nunaat Danmarkilu ilinniartitaaneq pillugu ukiorpasuarni suleqatigiinnikuupput isumaqatigiissusiornikuullutillu. Inuusuttatut danskit højskoleerit toqqaannartumik atualersinnaapput aammalu ilinniartitaaneq allani immikkut akuerisaallutik taamatullu meeqqat atuarfiini kalaallit atuortut paarlaasseqatigiinneq atorlugu atuarsinnaatitaapput. Maannangaq sulissutigilertariaqarput ilinniartitaanerup iluani suleqatigiinnerup nukittorsarnissaa nunatsinni ilinniartitaaneq malunnartumik qaffassinnaaqqullugu.

Aamma Danmark qanimut suleqatigisariaqarparput inunnik isumaginninnermi suliassagut annertuut pillugit. Danmarkimi pisut apeqqusiinnguarata issuassanngilagut taamaakkaluortorli ammaffiginerusariaqarparput Danmarkip sutigut ikuussinnaanera. Aningaasatigut ikiuuttoqarsinnaavoq suliniutinut aalajangersimasunut aamma piginnaasatigut

ikorfiisoqarsinnaavoq - immaqa sulisut allalluunniit atorlugit.

Aamma pingaaruteqarpoq isumagissallugu Danmarkip oqartussaaffimminik pitsaasumik aallussinissaa. assersuutigalugu inatsisunik atortitsinikkut. Piumasarisariaqarparput Danmarkip pinerlussimasunik inissiisarfimmi atukkanik pitsanngorsaanissaa aammalu illoqarfinni nunaqarfinnilu naammattunik politeeqartitsinissaa/kommunefogedeqartitsinissaalu, ullumikkut tamakku ilaat naammassineqanngillat.

Aamma taamaappoq nunanut allanut tunngasut eqqarsaatigalugit. Tassani Danmarkip paasinerusariaqarpaa, Kalaallit Nunaat issittorlu pineqartillugu aalajangiinernut tamanut peqataatinneqartarnissarput. Uangununa issittumik najugaqartugut - uagut pissutsit ilisimavagut. Tamanna danskinit ataqqineqartariaqarpoq.

Oqallilluartoqarnissaanut qilanaarpunga aamma partiit tamarmik Naalakkersuisullu saqqummiussassaannut aamma qilanaarpunga.